

Publikácie Cleft Palate Foundation.

(preložené a upravené v Rozštepovom centre v Bratislave)

www.cleftline.org

Najčastejšie otázky o jazvách.

Prečo má moje dieťa jazvu červenú ?

Všetky nové jazvy sú najprv červené, u niektorých ľudí viac a u iných menej. Keď telo začína liečiť ranu, spočiatku vznikne väčšie tkanivo jazvy. Aby telo podporilo proces hojenia, vytvorí husté riečište jemných krvných vlásočníc tak, aby zabezpečilo zásobovanie tkaniva väčším množstvom krvi. Toto spôsobuje červenú farbu tkaniva okolo jazvy. Takéto začervenanie sa u detí typicky zvyšuje počas prvých troch mesiacov po operácii. V tomto období jazva zvyčajne vystupuje nad kožu a je pomerne tuhá na dotyk. Po určitom období dosiahne jazva svoje maximum a potom, počas niekoľkých mesiacov postupne bledne, mäkne a vyrovnáva sa - dozrieva.

Ako bude jazva nakoniec vyzerat'?

Nakoniec bude jazva mäkkou, rovnomernou, bledou čiarou.

Kedy sa jazva úplne stratí?

Tam kde už raz jazva je, tam ostane navždy. Avšak ako dieťa rastie, jeho jazva dozrieva a stáva sa stále menej badateľnou. Niektorým ľuďom sa hoja jazvy veľmi dobre a ostávajú im iba veľmi nenápadné jemné jazvičky. Iní môžu mať jazvu pomerne širokú. Väčšina ľudí má jazvy jemné. Nemôžeme však očakávať, že budú jemné ako ľudský vlas. Zvyčajne jazva dozrieva po dobu približne 12 – 18 mesiacov a potom nadobúda svoju konečnú podobu.

Pomôže, ak budeme na jazvu aplikovat' vitamín E ?

Veľa ľudí verí, že vitamín E, aloe vera a kakaové maslo majú špeciálne hojivé vlastnosti. Avšak neexistuje žiaden presvedčivý dôkaz, že by z dlhodobého pohľadu zabezpečili naozaj lepšie vyzerajúce jazvy. Keďže každá normálna jazva sa časom spontánne hojí, mnohí ľudia sa mylne domnievajú, že ich jazva sa zlepšuje preto, že si na ňu aplikujú vitamín E. Hoci neodporúčame používanie vitamínu E, nemôže ani uškodiť. Okrem veľmi malého rizika alergickej reakcie na vitamín E, nepoznáme žiaden nežiadúci vplyv, ktorý by vám hrozil, ak by ste sa ho rozhodli používať. Avšak - nemali by ste ho používať počas prvých dvoch týždňov po operácii.

Môžeme urobiť niečo pre to, aby jazva vyzerala lepšie ?

Keďže jazva sa bude liečiť spontánne, väčšinou nemusíte robiť nič iné, len čakať. Niektorí lekári sa však nazdávajú, že je užitočné používať krém s ochranným UV-filtrom počas 3-4 mesiacov po operácii. Účelom je zabrániť vzniku permanentných pigmentových zmien, ktoré u niektorých ľudí vzniknú pričasnej expozícii na slnko.

Moje dieťa bolo operované pred 2 rokmi. Dá sa ešte niečo urobiť s jazvou na pere ?

Ak už jazva dozrela (stala sa mäkkou a bledou), neočakávame už žiadne ďalšie spontánne zmeny. Avšak niekedy nie je jazva taká pekná, ako by mohla byť. V takom prípade vám chirurg môže navrhnúť reoperáciu jazvy. Jazva sa možno bude dať zmeniť tak, aby bola tenšia alebo aby sa viac prispôbila okolitému tkanivu. Možno

vám však chirurg odporučí iný zákrok – dermabráziu. Aj počas nej sa jazva zbrúsi tak, aby sa viac priblížila k okolitému tkanivu.

Čo je to keloid ?

Keloid je nádor z tkaniva jazvy. Vzniká vtedy, keď telo produkuje nadmerné tkanivo jazvy aj ďalej niekoľko mesiacov alebo aj rokov po operácii namiesto toho, aby sa začal normálny proces dozrievania jazvy, keď sa jazva mení na bledú a plochú. Keloid je jazvou, ktorá je permanentne červená, tuhá a vystupujúca na povrch. Našťastie sa keloidy vyskytujú iba zriedka. Váš chirurg vám o nich poskytne aj ďalšie informácie.

Máme robiť masáže jazvy ?

V Bratislavskom rozštepovom centre skúsení chirurgovia odporúčajú aj masáže jaziev. Jazvička by sa potom mala lepšie a rýchlejšie hojiť. Váš chirurg vás naučí, akým spôsobom máte jazvičku dieťaťu masírovať. Informujte sa u neho.